

ПЧЕЛАРСТВО

интервюто с Марко Вукотич

е проведено от Мая Тодорович на 5 март 2022 г. чрез Zoom

Марко Вукотич е роден в Ужице, където живее и до днес. Той е на 38 години и по образование е пътен техник. Работи като футболен треньор и притежава частна кетъринг компания.

Мая Тодорович (МТ): Марко Вукотич, вие не се издържате от пчеларство, но практикувате пчеларство. Как така?

Марко Вукотич (МВ): За мен пчеларството е семейна традиция, която искам да подхранвам и запазя. Дядо ми, Бориса Вукотич, беше един от най-известните пчелари в Златиборския окръг (западна Сърбия). Заради него ме познаваха и старейшините от Ужице – „Внук си на Бориша пчеларя?“. Моят дядо предаде любовта си към пчелите, своите знания и умения в пчеларството на нас, по-младите. Аз съм трето поколение пчелар в семейство Вукотич. Сега имам пчелин, разположен в село Дрежник, близо до Ужице.

От дядо си се научих как да се отнасям към пчелите, как да се грижа за тях, как да правя мед, как да произвеждам други пчелни продукти като пчелно млечице или как да извличам пчелни пити. Освен това, научих много за растителността, пчелната паша и ролята, която пчелите играят в опрашването на растенията и опазването на биоразнообразието. Дядо ми също ме научи за лечебните свойства на меда и другите пчелни продукти.

МТ: Според вас защо пчеларството е важно за Златиборския регион?

МВ: За Златиборска област пчеларството е важно от гледна точка на насърчаване на производството на типични продукти за нашата област. По този начин се създават условия пчеларският занаят да се превърне в източник на основен или допълнителен доход за членовете на местната общност. Важно е, че имаме Асоциацията на пчеларите от Ужице, която свързва всички пчелари от тази област. Сдружението е много активно и мотивира хората да се занимават с пчеларство.

MT: Как пчеларството е свързано с други изрази на живото културно съкровище?

МВ: Пчеларите имат свои собствени обичаи за насърчаване на роенето на пчели. Имаше обичаи, в които се пееха обредни песни и се извършваха някои ритуали за роене на пчели през пролетта и лятото, но това е рядкост у нас сега. Относно другите форми на живо културно богатство смятам, че пчеларството е свързано преди всичко с традиционните занаяти, особено дърводелството и восъка. Дърводелство, защото правенето на кошери изисква специфични дърводелски умения. Восък, защото свещите и всичко останало, което е направено от восък, се прави благодарение на пчеларите. Според мен най-важното е, че да се занимаваш с пчеларство означава да познаваш лечебните свойства на пчеларските продукти в миналото и днес. Освен че медът и пчелните продукти, особено пчелното млечице, се използват и днес за приготвянето на кремове и еликсири, важно е да споменем и апитерапията. Това са техники за използване на мед и пчелни продукти в лечението, които са разработвани от векове и представляват специален вид традиционна медицина.

MT: Според вас колко важно е пчеларството за другите общности в Сърбия?

МВ: Имаме пчелари в цяла Сърбия. Богатството на нашата природа, нейното разнообразие дават възможност за производство на качествен мед и други качествени пчелни продукти. Необходимостта от преместване на пчелни семейства на паша, което не е задължително да е само в Златиборския окръг, например, но и в други части на Сърбия. Пчеларските панаири събират пчелари от цяла Сърбия, за да обменят знания и опит, но и да предложат „гостоприемство” на пчелите да имат разнообразни пасища.

Богатството и разнообразието на природата и растителността правят меда и пчелните продукти от Сърбия разпознаваеми със своето качество дори извън нашата страна. Това се доказва от търсенето на нашите продукти в чужбина. Възможностите за износ със сигурност са стимул за по-нататъшното развитие на пчеларството у нас.